

5. Сучасні аспекти планування сім'ї. Г.М.Адамова, О.А.Бондаренко, Н.Г.Гойда та ін.. Посібник. -- К., 2012. – 320 с

РОЛЬ ЕСТЕТОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

*О. А. Федій, О. М. Івахно
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
lenaivahno24@gmail.com
O. A. Fediy, O. M. Ivakhno*

Annotation. The authors of the publication reveal the actual problems of the professional and pedagogical development of future elementary school teachers, such as the preservation of their psycho-physical health in the contemporary conditions. A fundamental role in solving these problems belongs to the aesthetotherapeutic philosophy of education, which has a large number of means capable of forming in students the ability to keep balance, remain internally calm, resist the influence of stress factors, etc.

Key words: aesthetotherapy, elementary school teacher, professional and pedagogical training, psycho-emotional health.

У найскладніший для України та світу час кожна людина переживає значні психоемоційні навантаження, тому збереження емоційно-почуттєвої сфери особистості є чи не найактуальнішою проблемою сучасності. На долю вчителя нині покладено не лише турбота про майбутні покоління, надання їм ґрунтовної системи знань, розвиток їх умінь і компетентностей, а й надання підтримки вихованцям, вселення віри та надії на краще майбутнє. Окрім цього, не секрет, що професія вчителя в усі часи вважалася такою, яка має численну кількість стресогенних факторів та ризиків до погіршення психоемоційного здоров'я. Відтак, проблема збереження та підтримки психоенергетичного потенціалу вчителя, розвиток його здатності зосереджуватися на важливому, контролювати емоції і думки, вміти тримати рівновагу, залишатися внутрішньо спокійним, вміти протистояти впливу стресових факторів та ін., набуває особливої актуальності у сфері професійно-педагогічної освіти.

Насамперед, коли мова йде про психоемоційне здоров'я особистості, варто розуміти важливість розвитку у майбутніх учителів початкової школи такої якості як *внутрішня гармонія*, яка здатна усунути тривоги та страхи, побороти негативні думки та стреси, відсутність задоволення та нещастя, крім того надати впевненості й внутрішньої сили [2]. Необхідно розуміти, що саме відчуття внутрішньої гармонії дозволяє людині ефективно долати повсякденні виклики; надає відчуття сили та впевненості; посилює

емоційну та ментальну незалежність від чужої думки; допомагає ефективно боротися зі стресом, тривогою, гнівом і занепокоєнням; усуває негативне, марне та неспокійне мислення; дозволяє знайти професійний і креативний потенціал [2]. Формування всіх перелічених аспектів внутрішньої гармонії людини є вкрай важливими при професійному становленні молодого фахівця – вчителя початкової школи.

Виникає закономірне і логічне запитання: який педагогічний інструментарій здатен ефективно вирішити таке широке коло освітньо-професійних викликів? На наше переконання, фундаментальна роль у розв'язанні окреслених завдань має бути відведена мультидисциплінарній особистісно зорієнтованій *естетотерапевтичній парадигмі*, яка завдяки соціально-естетичному та саногенному впливові на особистість сприяє успішній реалізації провідної справи сучасності – відновлення природної гармонії з оточуючим світом і створення оптимальних освітніх умов для збереження психоемоційного здоров'я всіх учасників освітньої кооперації [3].

Естетотерапевтична філософія освіти налічує широке коло прибічників різних історичних епох та науково-теоретичних вчень (Л. Мельніков, В. Рожнов, М. Герасимова, М. Киященко, І. Корнева, О. Федій, І. Давидова, Л. Лебедева, О. Копитін, Г. Батищева, І. Малишевська, О. Ворожцова, В. Петрушин, Т. Мірошніченко та ін.), які вважають, що введення естетотерапії в освітні заклади є необхідним, адже:

- її використання здатне подолати проблеми емоційної природи, стреси, депресію, імпульсивність почуттєву депривацію, відчуження та відчуття самотності, наявність конфліктів, незадоволеність сімейною ситуацією, підвищену тривожність, страхи, неадекватну самооцінку, низький ступінь самосприйняття тощо [3];
- естетотерапія допомагає вирішити проблеми та наслідки впливу авторитарно-бездуховної освітньої практики, що призводить до стану соціальної апатичності учнів та студентів, агресивності, «обезлюдненості» у відносинах із педагогом і душевного дисбалансу у власному світобаченні, що складає основну проблематику процесу соціалізації особистості [5];
- зміст естетотерапевтичної концепції полягає у розкритті та підтримці особистості, її неповторної творчої природи шляхом максимального врахування індивідуально-вікових, морально-етичних, інтелектуальних та емоційно-чуттєвих особливостей у процесі едукативної взаємодії [3].

В арсеналі естетотерапевтичної науки існує низка різноманітних засобів, класифікація яких досить різниться. Нам імпонує класифікація естетотерапевтичного інструментарію О. Федій [5],

яка її досить повно обґрунтувала та надала психолого-педагогічного контексту. Вчена пропонує розглядати природу, соціум та місцецтво як основні естетотерапевтичні засоби впливу на особистість. Хоча, як зазначає дослідниця, ця класифікація засобів естетотерапії є досить умовною, адже деякі з них «об'єднують у собі два або три засоби одночасно: наприклад, анімалотерапія (природні і соціальні засоби), ігрова терапія (природні і соціальні), пісочна терапія (природні і мистецькі)» [5, с. 284].

Таким чином, естетотерапевтична філософія освіти здатна допомогти майбутньому вчителю початкової школи упорядкувати емоційний тонус, накопичити стресостійкість та необхідні соціально-психологічні знання, уміння і навички, розкрити сутнісні сили внутрішньої гармонії особистості, зменшити конфліктність із природним та соціокультурним середовищем, «гармонізувати особистісно-професійне життя та досягти екологічної чистоти людини і суспільства» [1].

Список використаних джерел:

1. Денисова О.В. Биосоциальные основания искусства в контексте коэволюционной парадигмы : дис. ... канд. филос. наук : 09.00.03. Симферополь, 2002. 206 с.
2. Контроль емоційного стану під час війни – пояснення психологів. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/kontrol-emosijnogo-stanu-pid-chas-vijni-rozjasnennja-psihologiv> (дата звернення: 21.09.2022).
3. Сократов Н. В. Современные технологии сохранения и укрепления здоровья детей. М. : Сфера, 2005. 224 с.
4. Степура Ю. Г. Підготовка майбутніх педагогів до соціального виховання учнів початкової школи засобами естетотерапії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Полтава, 2016. 275 с.
5. Федій О. А. Підготовка педагогів до використання засобів естетотерапії: теорія і практика : монографія. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2009. 404 с.

СТІЙКІСТЬ МІКРООРГАНІЗМІВ ДО АНТИБІОТИКІВ: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА УМОВИ ВИНИКНЕННЯ

*Н. С. Канівець, Т. П. Локес-Крупка
Полтавський державний аграрний університет
natalia.kanivets@pdaa.edu.ua
N. Kanivets, T. Lokes-Krupka*

Annotation The publication provides data on the relevance and conditions for the emergence of antibiotic resistance of microorganisms. The main reasons for the development of antibiotic resistance in animals are presented. It is indicated that the resistance of bacteria to antibiotics is satisfied by genes that are inside the microbial cell (chromosomes, plasmids, etc.). As a result of mutation,